

**Лексикографија
и лексикологија
у светлу
актуелних
проблема**

Међународна
научна конференција

Београд, 28–30. октобар 2020.

ЛЕКСИКОГРАФИЈА И ЛЕКСИКОЛОГИЈА
У СВЕТЛУ АКТУЕЛНИХ ПРОБЛЕМА

Научни одбор

Проф. др хаб. Јежи Бартмињски, редовни члан ПАН (Пољска)
Проф. др Исидора Бјелаковић (Србија)
Др Јасна Влајић-Поповић (Србија)
Проф. др Рајна Драгићевић (Србија)
Др Андреја Желе, дописни члан САЗУ (Словенија)
Др Ненад Ивановић (Србија)
Др Ивана Лазић Коњик (Србија)
Проф. др хаб. Станислава Њебжеговска-Бартмињска (Пољска)
Др Дорота Пазјо-Влазловска (Пољска)
Проф. др Твртко Прћић (Србија)
Др Стана Ристић (Србија)
Проф. др Људмила Ришкова (Белорусија)
Проф. др Рада Стијовић (Србија)
Проф. др Бранка Тафра (Хрватска)
Проф. др Патрик Хенкс (Велика Британија)
Проф. др Маргарита Чернишова (Русија)
Проф. др Данко Шипка (САД)
Мр Дејан Милорадов (Србија)

Организациони одбор

Др Ненад Ивановић, председник
Др Јована Јовановић, секретар
Др Јелена Јанковић
Др Ивана Лазић Коњик
Др Слободан Новокмет
Мср Маријана Ђукић

Интернет-страница:

<http://www.isj.sanu.ac.rs/лексикографија-и-лексикологија-у-све/>

Имејл-адреса: llkonferencija2020@gmail.com

Институт за српски језик
Српске академије наука и уметности
под покровитељством
Српске академије наука и уметности
и Министарства просвете, науке и технолошког развоја
Републике Србије

**МЕЂУНАРОДНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА
ЛЕКСИКОГРАФИЈА И ЛЕКСИКОЛОГИЈА
У СВЕТЛУ АКТУЕЛНИХ ПРОБЛЕМА**

Београд, 28–30. октобар 2020.

ПРОГРАМ

Београд, 2020

Среда, 28. 10. 2020.

ПРЕ ПОДНЕ

Хол Свечане сале САНУ

9.00–10.00

Регистрација и пријава учесника

Свечана сала САНУ

10.00–10.20

Отварање скупа и поздравна реч
домаћина

Пленарна седница

Председава: Стана Ристић

Секретари: Јована Јовановић и Слободан
Новокмет

10.20–10.50

Patrick Hanks (Wolverhampton), *How people use words to make meanings: interpreting corpus evidence*

10.50–11.20

Jerzy Bartmiński (Lublin), *Słowa klucze i tezaurus w paradygmacie etnolingwistyki kognitywnej*

11.20–11.50

Маргарита Ивановна Чернышева (Москва), *Научные разработки Комиссии по лексикологии и лексикографии при Международном комитете славистов (МКС)*

11.50–12.20

Стана Ристић (Београд), *Београдска лексикографска школа*

Сала 2, САНУ

Терминолошки речници и терминологија

Председава: Душанка Вујовић

Секретари: Јелена Јанковић и Маријана Ђукић

16.00–16.15 Ирена Цветковић Теофиловић (Ниш), *Оглед терминолошког речника у области историје српског књижевног језика XVIII и XIX века*

16.15–16.30 Ружица Левушкина (Београд), *Термини из сфере хришћанске аскејике у РСАНУ*

16.30–16.45 Aleksander Gadomski (Opole), *Словарь русско-польской терминологии теолингвистики*

16.45–17.00 Galyna Gadomska (Opole), *Русско-польские православные зортонимы*

17.00–17.15 ДИСКУСИЈА
17.15–17.30 ПАУЗА

17.30–17.45 Јелена Јанковић (Београд), *Миколошка лексика српског језика – од лингвистичког исцраживања до речника*

17.45–18.00 Душанка Вујовић (Нови Сад), *Ушцај енглеског језика на богаћење српске терминологије у српском језику*

- 18.00–18.15 Мира Милић, Олга Панић Кавгић, Александра Кардош (Нови Сад), *Нови енглеско-српски речник српских термина: проблеми и решења*
- 18.15–18.30 Сања Кример-Габоровић (Нови Сад), *Енглеско-српски речник назива за боје: теоријски и практични аспекти припреме*
- 18.30–18.45 ДИСКУСИЈА

Сала 102, Кнез Михаилова 36

**Дескриптивна лексикографија и
металексикографија**

Председава: Бојана Милосављевић

Секретари: Слободан Новокмет и Ненад
Ивановић

16.00–16.15 Марина Приёмышева (Санкт-Петербург),
*«Большой академический словарь русского
языка» в контексте развития современной
русской толковой лексикографии:
проблемы и перспективы «большого»
типа толкового словаря*

16.15–16.30 Цветелина Георгиева, Атанаска Атана-
сова (София), *Многотомният Речник на
българския език в светлината на съвре-
менните методи и подходи*

16.30–16.45 Людмила Бабенко (Екатеринбург), *Ураль-
ская семантическая школа: динамика
лексикографической интерпретации
классов слов*

16.45–17.00 Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska
(Lublin), *Elementy językowe i pozajęzykowe
w definicji leksykograficznej*

17.00–17.15

ДИСКУСИЈА

17.15–17.30

ПАУЗА

- 17.30–17.45 Данко Шипка (Phoenix), *Нормативни рјечнички квалитетори: исцражи- вање случаја у Хрватској*
- 17.45–18.00 Бојана Милосављевић (Београд), *Парен- тезде у семантичком делу речничке дефи- ниције – прилог изучавању лексикограф- ског мајорјезика у Речнику САНУ*
- 18.00–18.15 Лариса Леонидовна Шестакова, Ана Ку- лева (Москва), *Проблемы стилистиче- ского описания лексики в современном толковом словаре русского языка*
- 18.15–18.30 Милица Стојановић (Београд), *Еуфе- мизми и њихово лексикографско пред- стављање у речницима савременог српског језика*
- 18.30–18.45 ДИСКУСИЈА

Четвртак, 29. 10. 2020.

ПРЕ ПОДНЕ

Сала 2, САНУ

**Дијалектолошки и етимолошки
речници**

Председава: Мирјана Петровић-Савић

Секретари: Јована Јовановић и Маријана
Ђукић

10.00–10.15	Сергей Алексеевич Мызников (Москва),
<i>Русская диалектная лексикография: про-
блемы семантического описания</i>
10.15–10.30	Миодраг Јовановић (Подгорица), <i>Будући
рјечник романизама у говорима Црне Горе</i>
10.30–10.45	Татјана Трајковић (Ниш), <i>Тојономасиич-
ка лексикографија на јодручју йризрен-
ско-йимочких говора и йерсийекйива из-
раде јединсийвеног речника</i>
10.45–11.00	Бранкица Марковић (Београд), <i>Дијале-
кайска лексикографија у Црној Гори од
Вуковог Рјечника до данашњих дана</i>

11.00–11.15

ДИСКУСИЈА

11.15–11.30

ПАУЗА

- 11.30–11.45 Dušan Vladislav-Paździński (Gdańsk), *Кашуйска двојезична лексикографија. Историјски аспекти*
- 11.45–12.00 Мирјана Петровић-Савић (Београд), *О етимодијалекатском речнику из обичаја живоиног циклуса у Рађевини*
- 12.00–12.15 Ilona Janyšková (Brno), *Úskalí tvorby etymologického slovníku*
- 12.15–12.30 Марија Вучковић (Београд), *О корисницима етимолошких речника*
- 12.30–12.45 Дијана Црњак (Бања Лука), *Језичка слика свијета у „Рјечнику говора Срба западне Босне“*
- 12.45–13.00 ДИСКУСИЈА

Сала 3, САНУ

Електронски речници / Дериватологија

Председава: Рада Стијовић

Секретари: Слободан Новокмет и Јелена
Јанковић

- 10.00–10.15 Рада Стијовић, Цветана Крстев, Ранка Станковић (Београд), *Аутомајска екстракција дефиниција – допринос убрзању израде речника*
- 10.15–10.30 Марија Олеговна Новак, Јана Андреевна Пенькова (Казань–Москва), *Историко-културна информација в електронном словаре полонизмов XI–XVII вв.*
- 10.30–10.45 Дејан Милорадов (Нови Сад), *Употреба софтвера у изради савремених терминолошких речника*
- 10.45–11.00 ДИСКУСИЈА
11.00–11.15 ПАУЗА
- 11.15–11.30 Anna Czelakowska (Kraków), *Nazwy czynności i nazwy rezultatów w derywacji semantycznej w języku polskim a ich opis słownikowy*
- 11.30–11.45 Boris Kern (Ljubljana), *Koncept besednodružinskega slovarja slovenskega jezika kot drugega in tujega jezika*

- 11.45–12.00 Наташа Миланов (Београд), *Творбене карактеристике лексема које имају велики број значења (на грађи из дескриптивног речника српског језика)*
- 12.00–12.15 Јелена Ајџановић (Нови Сад), *Глагол веровати и његови дериваџи – лексичко-семантичка и синтаксичка анализа*
- 12.15–12.30 ДИСКУСИЈА

ПОСЛЕ ПОДНЕ

Сала 2, САНУ

**Историјска лексикологија и
лексикографија**

Председава: Александар Милановић

Секретари: Јована Јовановић и Ненад
Ивановић

16.00–16.15	Софја Ивановна Иорданиди (Москва),
<i>Русский историко-словообразовательный
словарь в контексте исторической лек-
сикологии</i>
16.15–16.30	Ирина Алексеевна Малышева, Александр
Иванович Соколов (Санкт-Петербург),
<i>«Словарь русского языка XVIII века» на
современном этапе</i>
16.30–16.45	Валентина Николаевна Калиновская
(Санкт-Петербург), <i>«Словарь русского
языка XIX века»: от концепции к практи-
ческой реализации</i>
16.45–17.00	Елена Игоревна Державина (Москва),
<i>История и новое издание Указателя
источников «Словаря русского языка XI–
XVII вв.»</i>

17.00–17.15 Снежана Вучковић (Београд), *Лексика сѣтарословенских канонских сѣоменика: из ѣроблематѣике ѣпроучавања хайакса*

17.15–17.30

ДИСКУСИЈА

17.30–17.45

ПАУЗА

17.45–18.00

Александр Константинович Шапошников (Москва), *Проблемы церковнославянской лексикографии и лексикологии. Языковое родство церковно-славянского искусственного диалекта и дискурса церковной проповеди*

18.00–18.15

Amir Kapetanović (Zagreb), *Emocijski leksik i povijesnoj leksikografiji (na primjeru starohrvatskoga leksika)*

18.15–18.30

Александар Милановић, Исидора Бјелаковић (Београд – Нови Сад), *Речник скраћеница у славеносрѣском језику (значај, концепција, лексикографска обрада)*

18.30–18.45

Ана Мацановић (Београд), *Лексикографска обрада вишечланих лексичких јединица у Речнику славеносрѣског језика*

18.45–19.00

Мирјана Гочанин (Београд), *О могућем сѣекѣпру информација у једном ѣѣију сѣецијалног речника срѣског језика (на ѣпримеру лексикона глаголских доѣуна са ѣоѣврдама из 16. и 17. века)*

19.00–19.15

ДИСКУСИЈА

Сала 3, САНУ

Неологија

Председава: Ивана Лазић Коњик
Секретари: Слободан Новокмет и
Маријана Ђукић

16.00–16.15	Марина Николаевна Приёмшева (Санкт-Петербург), <i>Русская академическая неография: современное состояние научного направления и перспективы его развития</i>
16.15–16.30	Диана Георгиева Благоева, Сия Колковска (София), <i>Лексикографско описание на новата българска лексика</i>
16.30–16.45	Твртко Прћић (Нови Сад), <i>Значај научног бављења неологизмима у српском језику: лексиколошки, лексикографски и ђедагошки аспекти</i>
16.45–17.00	Ивана Лазић Коњик, Стана Ристић (Београд), <i>Нови речник српског језика – начин дефинисања значења и међајезик дефиниције</i>
17.00–17.15	ДИСКУСИЈА
17.15–17.30	ПАУЗА
17.30–17.45	Весна Ђорђевић, Марина Николић (Београд), <i>Речник нових речи у контексту савремене српске неографије</i>

- 17.45–18.00 Милан Ајџановић, Страхиња Степанов,
Јасмина Дражић (Нови Сад), *Нови реч-
ник новијих англицизама – недоумице,
ишћашања и примењена конструкијска ре-
шења*
- 18.00–18.15 Domen Krvina (Ljubljana), *Vpliv širjenja
koronavirusa in epidemije covida-19 na
novejše besedje v slovenščini v letu 2020 in
njegov opis v Sprotnem slovarju slovenskega
jezika*
- 18.15–18.30 ДИСКУСИЈА

Петак, 30. 10. 2020.

ПРЕ ПОДНЕ

Сала 2, САНУ

Специјални речници

Председава: Марија Стефановић

Секретари: Јована Јовановић и Маријана Ђукић

10.00–10.15	Марија Стефановић (Нови Сад), <i>Асоцијативни речник српског језика ѿеѿнаесѿ година ѿосле: нове ѿерсѿекѿиве за ауѿоре и кориснике</i>
10.15–10.30	Драган Јанковић, Милена Јакић Шимшић (Београд), <i>Развојни асоцијативни речник срѿског језика</i>
10.30–10.45	Милена Јакић Шимшић, Нада Шева (Београд), <i>Израда Асоцијативног речника ѿридевских анѿонима срѿског језика: од идеје до реализације</i>
10.45–11.00	Маја Мађарев, Драган Јанковић, Милена Јакић Шимшић (Београд), <i>Коноѿативни речник срѿског језика: анализа ѿовезаносѿи коноѿативног значења речи и коноѿативног значења њихових асоцијативних ѿоља</i>

- 11.00–11.15 Александра Марковић (Београд), *Нацртї ѿпедагошког речника срїског језика*
- 11.15–11.30 ДИСКУСИЈА
11.30–11.45 ПАУЗА
- 11.45–12.00 Јасмина Дражић (Нови Сад), *Нацртї речника колокација срїског језика у контекстїу савремених ѿѿпреба*
- 12.00–12.15 Наташа Киш (Нови Сад), *Рекцијски речник ѿридева*
- 12.15–12.30 Зоя Юрьевна Петрова, Наталья Александровна Ребецкая, Наталья Александровна Фатеева (Москва), *Интерактивный словарь компаративных тропов русской литературы: возможности использования в филологических исследованиях*
- 12.30–12.45 Јована Јовановић (Београд), *Ка речнику ѿејоратиива у именовану човека у срїском језику*
- 12.45–13.00 Данило Алексић (Београд), *Ка срїском речнику аниматиносїи*
- 13.00–13.15 ДИСКУСИЈА

Сала 102, Кнез Михаилова 36

Практични проблеми лексикографије

Председава: Рајна Драгићевић

Секретари: Слободан Новокмет и Ненад Ивановић

10.00–10.15 Рајна Драгићевић (Београд), *Ка једном појединачном појму речника метафора у српском језику*

10.15–10.30 Стана Ристић, Ивана Лазић Коњик (Београд), *Предлог израде лексикона вредности српског језика*

10.30–10.45 Ненад Ивановић (Београд), *Лексикографски погледи Владана Арсенијевића (1848–1900) и њихов утицај на рађање савремене српске описне лексикографије*

10.45–11.00 Владан Павловић (Ниш), *Колонијална анализа и могућности њене примене у корпусним проучавањима српског језика*

11.00–11.15 Andrej Perdih (Ljubljana), *Učenje o slovarjih v šoli: Portal Franček kot most med splošno in pedagoško leksikografijo*

11.15–11.30

ДИСКУСИЈА

11.30–11.45

ПАУЗА

- 11.45–12.00 Тања Танасковић (Крагујевац), *Лексика њисца у лексикону српског језика и проблеми израде речника њисца на примеру књижевности на дијалекту Драгослава Михаиловића*
- 12.00–12.15 Милан Ивановић (Подгорица), *Семантичка обележја као дефинијенси фитонима у Матицином једномнику и њим једнојезичницима њим*
- 12.15–12.30 Драгана Радовановић (Београд), *Лексикографска обрада лексема кућа и дом у српским речницима*
- 12.30–12.45 Мирјана Илић (Ниш), *Лексикографска обрада лексема од културноисторијског значаја*
- 12.45–13.00 Горан Милашин (Бања Лука), *Оказионализми у језику Твигера*
- 13.00–13.15 ДИСКУСИЈА

ПОСЛЕ ПОДНЕ

Сала 2, САНУ

**Фразеолошки речници и фразеологија
/ Граматика / Синтакса и речник /
Парадигматика**

Председава: Наташа Вуловић Емонтс

Секретари: Маријана Ђукић и

Јована Јовановић

16.00–16.15 Branka Barčot (Zagreb), *Mitologija bez po frke. O frazeodidaktičnom rječniku za djecu i mlade*

16.15–16.30 Наташа Вуловић Емонтс (Београд), *Лексикографска модификација израза и њихових значења у савременом српском језику*

16.30–16.45 Гордана Штрбац (Нови Сад), *О новом српском фразеолошком речнику*

16.45–17.00 Надежда Костова, Михаела Кузмова (Софија), *Фразеологизми с прагматична функција во българскиот јазик и нивното лексикографско претставјане*

17.00–17.15 Јелена Вујић (Београд), *Изрази во англискиот и нивни еквиваленти во српскиот јазик*

17.15–17.30

ДИСКУСИЈА

17.30–17.45

ПАУЗА

- 17.45–18.00 Миланка Бабић (Сарајево), *Однос семантичких и грамаиичких крииеријума у лексикографском опису независних везника у једнојномном Речнику српскога језика Маиице срјске*
- 18.00–18.15 Ана Јањушевић Оливери (Косовска Митровица), *Лексикографски описи иариикула у рјечницима срјског језика*
- 18.15–18.30 Татьяна Михайловна Воронина (Екатеринбург), *Антонимические оппозиции как контекст интерпретации семантики слова (на материале лексики интеллекта в идеографическом словаре)*
- 18.30–18.45 ДИСКУСИЈА

Сала 3, САНУ

Културологија

Председава: Ксенија Кончаревић

Секретари: Слободан Новокмет и Јелена Јанковић

- 16.00–16.15 Dorota Pazio-Wlazłowska (Warszawa), *Realizacja konceptu RODZINA w języku rosyjskim (na materiale danych słownikowych)*
- 16.15–16.30 Драгана Вељковић Станковић (Београд), *Хуморна слика човека у лексици шаљивог значења у српском језику*
- 16.30–16.45 Радослава Трнавац (Београд), *Лексичко-семантичка анализа два концепта у српском језику – инат и мерак*
- 16.45–17.00 Ксенија Кончаревић (Београд), *Лингво-културолошко коментарисање као аспект терминологије (у примени на теолошки речник)*
- 17.00–17.15 Сања Микетић Суботић, Бранислава Дилпарих (Косовска Митровица), *Жена у примерима употребе лексема у речницима српског језика Машице српске*

17.15–17.30

ДИСКУСИЈА

17.30–17.45

ПАУЗА

- 17.45–18.00 Срђан Петровић (Београд), *Лексика из сфере православне духовности и преводна лексикографија (на материјалу руског и српског језика)*
- 18.00–18.15 Марина Кебара (Крагујевац), *О проблему превода безеквивалентних јединица и лексичких лакуна на руски језик у роману „Сеобе” Милоша Црњанског*
- 18.15–18.30 Биљана Савић (Београд), *О глаголима у збирци „Са друге стране ширеке” Јагоде Кљаић (прилог проучавању нестандардне лексике у дијалекатској поезији)*
- 18.30–18.45 Тања Милосављевић (Београд), *Дијалекатски речници као извор за лингвокултуролошка истраживања народних говора*

18.45–19.00

ДИСКУСИЈА

